

Digitalizace periodik v Moravské zemské knihovně v Brně

Michal Indrák

Moravská zemská knihovna v Brně

Seminář knihoven paměťových institucí Jihomoravského kraje

25.4.2016

1. Stav digitalizace fondu a strategie

- V současné době se v MZK nachází přibližně 60 tisíc zpracovaných záznamů formátu seriál (nerovná se počtu titulů).
- Vždy se snažíme digitalizovat kompletní titul,
- doplňovali jsem (před mikrosnímkováním) chybějící ročníky nebo čísla titulu,
- ochranná digitalizace dokumentů, kterým hrozí fyzický zánik (rozpad dřevitého papíru),
- digitalizace podle půjčovnosti,
- digitalizace na žádost čtenářů a institucí,
- postupné dokončování rozpracovaných titulů.

- Volně zpřístupňujeme digitální dokumenty do **roku 1945** včetně.

2. Mikrosnímkování

- 2001-2008 byly mikrosnímkovány staré noviny a časopisy ohrožené degradací kyselého papíru. Akcentována byla především moravika. Celkově bylo takto zpracováno 40 titulů např.:
  - *Akord (1912-1941, 1945-1948)*
  - *Hlas lidu - Prostějov (1866-1948)*
  - *Hlídka - Brno (1884-1941)*
  - *Moravské noviny - Brno (1848-1872, 1880-1945)*
  - *Národní listy (1890-1910)*
  - *Rovnost (1885-1928, 45-50)*
  - *Moravská orlice - Brno (1863-1943)*
  - *a další tituly...*
- Mikrosnímkované tituly jsme přestali fyzicky půjčovat a půjčujeme jen mikrofilmy do studovny periodik a norem.

3. Digitalizace z mikrosnímků a originálů

- 2007-2008 – digitalizace titulu **Lidové noviny** (*ročníky 1893-1952*),
- 2009 – digitalizace titulu **Tagesbote aus Mähren und Schlesien**, (*ročníky 1868-1909*); **Neuigkeiten** (*1851-1867*) a **Komár** (*1925-1941*) a mikrofilmování **Moravských listů** (*1889-1893*),
- 2010 – digitalizace titulu **Tagesbote aus Mähren und Schlesien**, (*ročníky 1910-1938*),
- 2011 – byly digitalizovány brněnské noviny **Rovnost** (*ročníky 1885-1950*).

4. Digitalizace z mikrosnímků a originálů

- V roce 2012 MZK digitalizuje z originálů moravský regionální tisk politických stran 40. let 20. století. Jedná se o 18 titulů menšího rozsahu (na doporučení Masarykovy univerzity) např.:
  - *Čin*
  - *Hlas Jeseníku*
  - *Hraničár*
  - *Kladivo a srp*
  - *a další...*
- K dnešnímu dni bylo celkově zdigitalizováno 35 ze 40 v minulosti mikrosnímkových titulů a poslední zbylé jednotlivosti jsou v plánu.

5. Periodika a Národní digitální knihovna

- Od roku 2012 MZK digitalizuje periodika v rámci NDK. **85** titulů máme analyticky zpracovaných a ty jsme upřednostňovali,
- za projekt NDK v registru digitalizace eviduje MZK **5387** dokončených jednotek typu periodikum,
- celkově se jedná o **379** titulů,
- kompletně dokončených (již nevycházejících) titulů je **194** např.:
  - *Rovnost*
  - *Lidové noviny*
  - *Rašple*
  - *a další...*

6. Periodika a Národní digitální knihovna

- Rozpracovaných (a zároveň živých) titulů máme **85**,
- z toho v lince NDK je aktuálně **44** titulů periodik o objemu **220** svazků a jsou to např. tyto:
  - *Amatérská scéna : dvouměsíčník pro otázky amatérského divadla a uměleckého přednesu*
  - *Blanenský kulturní zpravodaj*
  - *Brünner Heimatbote : Nachrichtenblatt der "Bruna"*
  - *Brünner Zeitung*
  - *Hlídky : měsíčník vědecký se zvláštním zřetelem k apologetice a filosofii*
  - *Lidé a země : zeměpisný a cestopisný měsíčník*

7. Skenování periodik

2xA2

2xA3

2xA3

8. Úprava obrazů, metadata

Příležitosti:

- Zvýšit výtěžnost obsahů dokumentů (např. metadatový popis digitalizovaného dokumentu na úrovni článku),
- doostření/vylepšení některých digitalizátů (např. u titulu Lidové noviny),
- OCR fraktury - využití opensource řešení (např. Tesseract používaný na wikizdrojích),
- vylepšování uživatelského rozhraní digitální knihovny,
- regionální mutace - budou se řešit i v projektu NK s názvem IN-PROVE, ve kterém jsme partnerem.

Děkuji za pozornost

Odbor periodik:

Mgr. Radka Chlupová

Radka.Chlupova@mzk.cz

Odbor revize fondů:

PhDr. Věra Jelínková

Vera.Jelinkova@mzk.cz

Odbor digitalizace:

michal.indrak@mzk.cz

tel: 541 646 240

